TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI
Sayı : 21183
Tarih : 11.11.2026

53125

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Gülüstan KILIÇ KOÇYİĞİT
Kars Milletvekili
DEM Parti Grup Başkanvekili

9 Kasım 2026 tarihinde İzmir'in Aliağa ilçesinde bulunan HABAŞ Demir Çelik tesislerinde meydana gelen patlamada kamuoyuna yansıyan açıklamalara göre en az 17 işçinin yaşamını yitirdiği bildirilmiş; can kaybı, kayıp işçi ve yaralı sayılarına ilişkin açıklamalar gün içinde değişmiştir. Olayın kesin teknik nedeni ve tüm sorumluluklar henüz bağımsız inceleme ve adli süreçlerle açıklığa kavuşturulmamıştır. İşçilerin yaşam hakkı, sağlıklı ve güvenli koşullarda çalışma hakkı ve kamunun koruma yükümlülüğü bakımından facianın tüm yönleriyle aydınlatılması zorunludur.

Ağır sanayide bakım, yük kaldırma, gaz tesisatı ve yüksekten çalışma gibi yüksek riskli işlerin alt işverenlere devredilmesi, asıl işverenin koordinasyon ve gözetim sorumluluğunu ortadan kaldırmaz. Yaşamını yitiren işçilerin istihdam biçimleri, çalışma süreleri, mesleki yeterlilikleri ve iş güvenliği eğitimlerinin tespit edilmesi, bu iş cinayetlerine zemin hazırlayan yapısal koşulların ve sorumlulukların açığa çıkarılması bakımından önemlidir.

İşçilerin sendikal örgütlenme, tehlikeli işten kaçınma ve güvenli çalışma koşullarını talep etme hakları fiilen kullanılabilir olmadıkça iş güvenliği sağlanamaz. İşçi anlatımlarına yansıyan baskı ve uyarıların dikkate alınmaması iddiaları, peşinen kesin kabul edilmeksizin araştırılmalıdır. Bakanlığınızın alt işveren ilişkileri, işçi şikâyetleri ve misillemeyi önleme mekanizmaları hakkında açıklama yapması gerekmektedir. Alt işveren çalışanlarında yaralanma bildirimlerinin arttığına ilişkin şirket raporu verileri, üretim baskısı, güvencesiz istihdam ve işçilerin tehlikeleri bildirme hakkı arasındaki ilişkiyi ayrıca gündeme getirmektedir.

Bu bağlamda;

1. İşyerindeki asıl işveren, alt işveren ve geçici iş ilişkisi kapsamındaki çalışan sayıları yıllara ve birimlere göre nedir?

2. Ölen ve yaralananların kaçının alt işveren çalışanı olduğu resmî kayıtlarda nasıl belirlenmiştir?

3. Bakım, vinç, yüksekten çalışma, gaz tesisatı ve lastik şişirme faaliyetleri hangi firmalara yaptırılmıştır?

4. Alt işveren sözleşmeleri ile asıl işverenin koordinasyon yükümlülüğü hangi tarihlerde incelenmiştir?

5. İşçilerin fazla mesai, vardiya, dinlenme süresi ve eğitim kayıtları denetlenmiş midir?

6. İşten çıkarılma tehdidi, sendikal baskı ve ücret düşürme iddiaları hakkında kaç şikâyet alınmıştır?

7. Şikâyetçilerin kimliklerinin gizliliği ve misillemeden korunması için hangi mekanizmalar işletilmiştir?

8. İşçilerin tehlikeli işi reddetme ve çalışmaktan kaçınma hakları konusunda kaç başvuru kaydedilmiştir?

9. Sendika ve işyeri temsilcilerinin risk uyarıları Bakanlığa iletilmiş midir?

10. İşverenin olaydan sonraki gün işçileri işe çağırdığı iddiaları incelenmiş midir?

11. Alt işveren işçilerinin ücret ve sosyal güvenlik haklarının korunması için hangi önlemler alınmıştır?

12. Ölümcül "kaza"ların ardından işyerinde bağımsız işçi katılımıyla denetim yapılması planlanmakta mıdır?

13. Şirketin 2024 ve 2025 raporlarında alt işveren çalışanlarına ilişkin bildirilen kayıp günlü yaralanma artışı Bakanlıkça incelenmiş midir; bu artış üzerine hangi önlemler alınmıştır?

14. Yaşamını yitiren ve yaralanan işçilerin son 30 gündeki fiilî çalışma saatleri, fazla mesaileri ve dinlenme süreleri hangi kayıtlarla doğrulanmıştır?

15. Önceki patlama ve yaralanmaları bildiren işçilere baskı uygulandığı iddiaları hakkında kaç inceleme yapılmış, sonuçları ne olmuştur?

53125

16. Patlama alanındaki bakım işine ait iş izin formu, görevli ekip listesi, alt işveren koordinasyon tutanağı ve işe başlamadan önce yapılan risk toplantısının kayıtları mevcut mudur?